

CASTELLS CATALANS

Nom del castell: Savallà
Data de construcció: XI
Municipi: Savallà del Comtat
Comarca: Conca de Barberà
Altitud: 845 m
Coordenades: E 1.299032 N 41.543701
(Geogràfica - ETRS89)
Com arribar-hi: situat damunt del nucli urbà.

Savallà, esmentat l'any 1043 com a serra d'Avellano en les confrontacions del castell de Conesa, fou donat pels comtes de Barcelona a la fi del segle XI, amb una bona part d'aquesta contrada, a la família dels Cervera.

Al segle XII el senyorejaven encara aquesta família, ja que Ramon de Cervera el deixà en el seu testament el 1182 a la seva filla Elisenda, casada amb Berenguer d'Aguiló, i a Guillem d'Aguiló, fill d'aquest matrimoni.

A la fi del segle XII apareix com a senyor del lloc Gombau d'Oluja, que l'any 1196 empenyorà en favor de l'orde del Temple, les rendes dels castells i viles de diversos llocs, entre ells el castrum et villam de Avellano.

L'any 1285, el rei Pere el Gran concedí una basta baronia que comprenia Savallà, a Ponç Hug IV, comte d'Empúries. A les darreries del segle XIII passà als Timor, i l'any posteriorment, al segle XIV, als Boixadors, per casament de Francesca de Timor amb Berenguer de Boixadors. Bernat de Boixadors, fill dels anteriors, comprà al rei el 1380 la jurisdicció del castell juntament amb la de les Piles, Guialmons i Rubió. Aleshores el castell eren conegut com a *Çavalla*.

SAVALLÀ

Hi ha constància que durant la guerra de la Generalitat contra el rei Joan II, «mossèn Boxados», senyor de Savela, militava en el bàndol joanista.

L'any 1537, Joan de Boixadors-Desvalls i Lluís de Boixadors obtingueren el títol de noblesa.

L'any 1599, el rei Felip III d'Espanya atorgà a Bernat de Boixadors i d'Erill, germà de Dimes de Boixadors, el títol de comte de Savallà, com a recompensa pel mèrits fets en l'any 1571 a la batalla de Lepant.

En el segle XVII, Çavella es trobava dins la vegueria de Montblanc i pertanyia al Comte de Çavella i l'any 1763, Savallà del Comtat pertanyia al comte de Peralada.

Durant les guerres carlines fou incendiat i ja no es recupera de la seva ruïna mentre que els comtes de Peralada traslladaren fins i tot la seva galeria al seu castell de Peralada per tal d'aprofitar-la en la restauració que iniciaren l'any 1876 en aquest darrer castell.

El darrer comte de Savallà ha estat Pere de Montaner i Sureda.

La informació ha estat obtinguda del web de l'Enciclopèdia Catalana:

<http://www.enciclopedia.cat>

i del web Castells Medievals:

<http://www.castellsmedievals.com/conca-de-barbera/665-savalla-del-comtat-/1375-castell-de-savalla->

Jordi Gironès Vilardebò

Maig de 2012

Castell de Savallà. Foto de Jordi Gironès feta l'any 1977.